

Plankan

Innehåll

Vice ordförande	sid 2
Ordförande har ordet	sid 3
Arbetsplatsexploatering	sid 4
Arbetsplatsexploatering	sid 5
Avdelningsstyrelsen	sid 6
Åvdelningsstyrelsen	sid 7
Arbetsplats Elitfönster	sid 8
Arbetsplats Elitfönster	sid 9
Arbetsplatser i avd.	sid 10
RSO / Underhållsstopp	sid 11
Lintex / LO mervärde	sid 12

Utgivare:

GS-FACKET

Avd. 3 Öst

Verkstadsgatan 13

572 35 OSKARSHAMN

Tel: 010-470 84 03

Hemsida: www.gsacket.se/avd3

E-post: avdelning3@gsacket.se

I redaktionen:

Pontus Johansson

Jimmy Landeffjäll

Hemsidan och Instagram:

Pontus Johansson

*Sara Stridh spikar ihop MF båge på Vetlanda 1 fabriken på Elitfönster.
Läs mer på sida 8 och framåt.*

*Under underhållsstopp på Södra Cell massabruk och
Södra Wood Sägverk testas alla entreprenörer, sid 11.*

NR 3
2021

Vice ordförande har ordet

I snart ett och ett halvt år har vi levt i denna pandemi där vi nu sakta ser ett ljus i form av vaccin och kanske en flockimunitet. Vissa branscher har gått på knäna en längre tid, andra har nästan helt slagits ut. Samtidigt finns det de som blomstrar med rekordresultat mitt i denna Pandemi. Varför?

Jag tillhör en av dem som har en bit kvar till vaccin med mina 40 år min fru och barn har förmodligen ännu längre kvar. Jag har klarat mig från smittan, även om det var riktigt nära för ett tag sen då min närmsta kollega som jag delar fackexpedition med testades positiv samma dag som vi suttit i förhandling på jobbet. Men jag klarade mig.

Jag arbetar också i en bransch, sågverksindustrin som inte gått såhär bra på många år. Nästan dubblade försäljningspriser och företaget skriker efter övertid och mer produktion. Samtidigt är många arbetare fortfarande rädda att bli smittade, de kan inte arbeta hemifrån, de kanske måste byta avdelning ibland och träffa "nya" arbetskamrater. Läget och förutsättningarna ser väldigt olika ut i samhället. Och det har blivit än påtagligare under denna pandemi.

Samtidigt ser vi branscher hos oss i GS som redan innan hade det tufft som nu går riktigt dåligt. Jag tänker på den grafiska. Mindre och mindre papper och tryckta material används. Det blev inte bättre av att tjänstemännen övergav kontoren och började arbeta hemifrån. Korttidsarbete och statligt subventionerad permittering har än räddat väldigt många av våra medlemmar här. Men dessa stöd kommer inte kunna vara för alltid.

I skogen går verksamheten bra. Men det är brist på personal och yrkesarbetare. En bransch som tragiskt nog gjort sig beroende av entreprenörer som i sin tur impoterar arbetare från fjärran länder har fått problem. Inreseförbud, corona och lockdowns i världen har stoppat mycket av detta. Varför impoterar arbetare till skogen då? Ja det korta svaret är såklart pengar. Det är billigare att betala en flygbiljett från exempelvis Thailand och lön här än att anställa en svenskfödd nästgårds.

Men det är inte entreprenörens fel att det blivit såhär i skogen. Han eller hon jobbar i sin tur på uppdrag från större skogsbolag som under lång tid pressat priserna så hårt att det inte är möjligt att få lönsamhet utan denna lönedumpning. Detta kan du läsa mer om på sid. 4 eller i vanliga medier.

Men är det något bra vi lärt oss av denna pandemi så är det nog ändå att även om världen är global idag så kan det många gånger vara klokt att inte vara beroende av andra sidan världen. Jag tror att vi framåt kommer se en mer lokal organisation och leverantörsled som bygger mer på inte alltid lägsta pris utan också sunt förnuft och lokalt ansvar. Det är bra i den omställning mot cirkuläritet vi behöver.

*Pontus Johansson
Avdelning 3 Öst*

Ordförande har ordet

Hej och välkomna till ännu ett nummer av vår fina medlemstidning Plankan! Jag vill inledningsvis passa på att presentera mig själv då jag vid senaste representantskapet fick äran att bli vald till ny avdelningsordförande.

Jag heter Erik Jonsson och är 40 år. Jag bor i Mönsterås tillsammans med min fru och våra tre barn. Jag har min bakgrund inom sågverksbranschen och har arbetat drygt 20 år på Södras sågverk i Mönsterås. Mitt fackliga engagemang startade för ca 10 år sedan när jag blev engagerad i klubben på arbetsplatsen, ett val jag aldrig har ångrat. Fackligt arbete är bland det roligaste man kan göra!

Det finns givetvis många viktiga fackliga frågor att jobba med. Bland dom viktigaste är organisering och studier. Vi har fortfarande alldeles för många därute som inte vet vad facket är eller varför det är bra att vara med i vår förening. Hjälp oss gärna på arbetsplatserna, ni kanske har en kollega som är felorganiserad eller inte vet vad facket är. Uppmana dom att bli medlemmar!

Det leder oss in på studier, för att kunna få en trygghet i vår förening och förmedla vår idé så behöver fler gå en facklig grundutbildning. Vi behöver gå från budbärare till idébärare. När väl Corona försvinner har vi en stor utbildningsskuld och där lovar vi att göra allt vad vi kan för att jobba ifatt. Håll utkik i Plankan framåt hösten för utbildningsdatum.

Jag ser fram emot att få träffa er ute på företagen så snart tillfälle ges!

Reino, Pontus och Erik på höstens representantskapsmöte.

*Erik Jonsson, avdelningsordförande
GS avd. 3 Öst*

Erik Jonsson arbetar i grunden på sågverk i Mönsterås som torkötare. Här sitter han i trucken redo att lyfta på virkespaket för torkning en vanlig dag på sågen.

GS-facket anklagar stora skogsbolag för arbetskraftsexploatering

GS har tagit del av Dagens Nyheters granskning där flera migrantarbetare vittnar om ett utbrett utnyttjande inom svenskt skogsbruk. GS-facket anklagar nu de stora bolagen för att de bär det huvudsakliga ansvaret för de missförhållandena som DN nu rapporterar om. "I offentligheten omfamnar de stora skogsbolagen den svenska arbetsmarknadsmodellen, men i realiteten sänker dem den. Skogsbolagen måste titta sig i spegeln och fråga sig vad för skogsbruk de vill ha i Sverige." Säger GS-fackets förbundsordförande Per-Olof Sjöö.

Dagens Nyheter publicerade nyligen en granskning där flera migrantarbetare som arbetar med skogsvård intervjuas. De vittnar bland annat om utebliven lön, långa arbetsdagar och dålig arbetsmiljö.

GS-facket organiserar skogsarbetare och kan bekräfta den bild som DN redogör för. I skogsbruket finns ett utbrett problem med arbetskraftsexploatering, det vill säga att kollektivavtal inte efterlevs och att arbetskraft utnyttjas och jobbar för oskäliga villkor.

Problemet med arbetskraftsexploateringen i skogsvårdssektorn kan dock inte skyllas på ett fåtal oseriösa entreprenörer, ansvaret är till stor del beställaren och de stora skogsbolagen (SCA, Holmen, Södra, Stora Enso, Svea Skog mfl). År efter år vittnar skogsvårdsentreprenörer om pressade priser från bolagen. Detta tvingar skogsvårdsentreprenörerna att varje år söka personal som kommer allt längre från den svenska arbetsmarknaden och de får allt svårare att följa avtal och regler. Detta är något som bolagen också känner till.

- I offentligheten omfamnar de stora bolagen den svenska arbetsmarknadsmodellen, men i realiteten sänker dem den. Vårt folk ute i landet vittnar om att de stora bolagen är väl medvetna om, och i vissa fall till och med uppmuntrar till, att avtalen inte ska efterlevas. Det gäller inte bara löner utan också saker som

rör arbetsmiljön, till exempel avsaknad av koja. Säger GS-fackets förbundsordförande Per-Olof Sjöö.

- Problemet är inte bara att det finns ett par ruttna äpplen inom skogsvårdssektorn, det är ett ruttet träd. Skogsbolagen måste titta sig i spegeln och fråga sig vad för skogsbruk de vill ha i Sverige. De rapporter som GS får och som Dagens Nyheter nu rapporterar om väcker frågan om svenskt skogsbruk verkligen är att betrakta som hållbart. Fortsätter Per-Olof Sjöö.

- Det som är mest upprörande med allt detta är att det här är bolag som har hög svansförling i hållbarhetsfrågor och som årligen tjänar miljarder på skogsråvaran. Pengarna för att betala för skogsvård till schysta villkor finns. Säger Per-Olof Sjöö.

- Det vi ser är att bolagen drar ekonomisk fördel av en dåligt fungerande arbetskraftsinvandringslagstiftning. Trots rekordhög arbetslöshet flygs personal över halva jorden för att jobba i det svenska skogsbruket. Dessa människor sitter i stark beroendeställning till arbetsgivaren och de vågar inte vara obekväma och ställa krav, för då får de åka hem med en gång. Avslutar Per-Olof Sjöö.

GS mot arbetskraftsexploatering

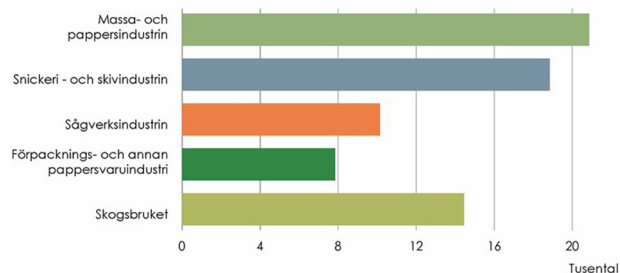
Sluta lönedumpa på svensk arbetsmarknad

Skriver GS förbundsordförande Per-Olof Sjöo och Kommunals förbundsordförande Tobias Baudin på Aftonbladets debattsida.

Artikeln riktar sig mot arbetsgivare inom skog- och jordbruk med en tydlig uppmaning: sluta lönedumpa på svensk arbetsmarknad.

Nästan 200.000 människor har varit arbetslösa i mer än 12 månader. I det läget flyger arbetsgivare inom skog- och jordbruket migrantarbetare från hela världen till Sverige.

Arbetsgivarna måste själva svara på varför, men GS och Kommunal har bilden klar: Det handlar om lönedumpning.

Anställda i skogsnäringen 2018
Källa: SCB, Företagens ekonomi, preliminär för 2018

Av svensk industris totala sysselsättning, export, omsättning och förädlingsvärde svarar skogsindustrin för 9-12 procent.

70.000 människor är direkt anställda i skogsnäringen. När man räknar in alla underleverantörer är 120.000 människor sysselsatta i branschen.

Skogsnäringen är viktig i hela landet. Lite extra viktig är den i norra Sverige. På nationell nivå utgör skogsindustrin 11 procent av svensk industris totala förädlingsvärde.

GS Avdelningsstyrelse 2021

Från den 1 maj i år har GS avd. 3 Öst en nyvald styrelse. På avdelningens årsmöte veckan innan valdes styrelsen av alla ombud som var med (ett 40 tal). Nedan ser ni en presentation på avdelningens styrelseledamöter för i år.

Avdelningsordförande

Erik Jonsson, 40 år

Jobbar på Södra Wood Sågverk

Bor i Mönsterås

Aktiv i avdelningen ca 5 år

Övriga uppdrag, Medlemsvärvning,

Förbundsmöte, förhandlingsombud

VU, arbetarkommunen

Sekreterare

Johan Blasiusson, 55 år

Jobbar på Kährs Nybro

Bor i Nybro

Aktiv i avdelningen ca 10 år

Övriga uppdrag, Försäkringar,

GS a-kassa och förbundsstyrelsen

VU, förbundsmötet

Kassör

Örjan Arvidsson, 50 år

Jobbar på Ikea Industry

Bor i Tuna

Aktiv i avdelningen i ca 7 år

Övriga uppdrag

VU, förbundsmötet

Vice Ordförande Avdelningen

Pontus Johansson, 40 år

Jobbar på Södra Wood Sågverk

Bor i Kalmar

Aktiv i avdelningen ca 10 år

Övriga uppdrag, Information,

Förbundsmöte, Förbundsstyrelse

VU, medlemsvärvning, förhandling

Studieorganisatör

Erik Bouvin, 60 år

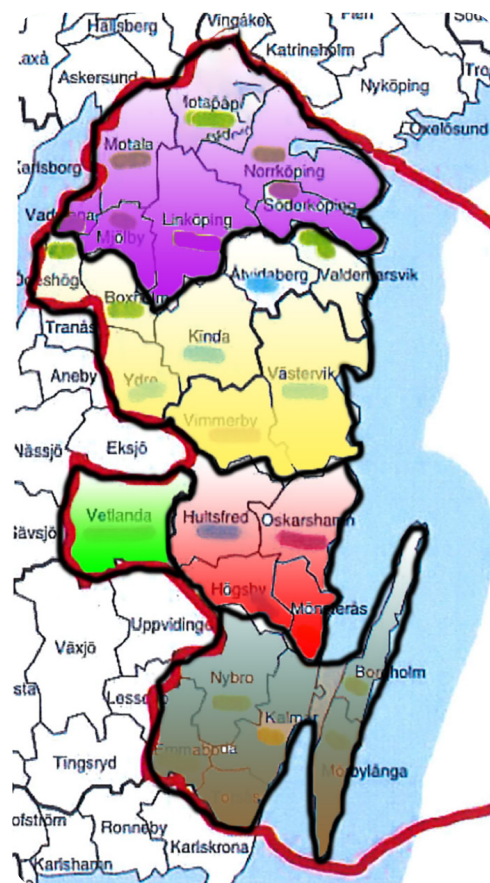
Jobbar på Ikea Industry

Bor i Vimmerby

Aktiv i avdelningen ca 8 år

Övriga uppdrag, Studier

ABF, LO

GS Avdelningsstyrelse 2021

Ledamot styrelsen
Pernilla Eriksson, 52 år
Jobbar på Vida Sågverk
Bor i Vimmerby
Aktiv i avdelningen ca 5 år
Övriga uppdrag, Värdegrund
Facklig-Politiskt

Ledamot styrelsen
Semir Pehilj, 57 år
Jobbar Stora Enso
Bor i Linköping
Aktiv i avdelningen ca 3 år
Övriga uppdrag, Studier
Försäkringar

Ledamot styrelsen
Jimmy Landefjäll, 60 år
Jobbar på Södra Wood
Bor i Emmaboda
Aktiv i avdelningen i ca 30 år
Övriga uppdrag, Information,
Sektioner, LO

Ledamot styrelsen
Johan Green, 50 år
Jobbar på OBOS husfabrik
Bor i Vetlanda
Aktiv i avdelningen ca 5 år
Övriga uppdrag, Sektioner
Medlemsvärvning, uppsökeri

Ledamot styrelsen
Patrik Johansson, 55 år
Jobbar på Smurfit Kappa
Bor i Nybro
Aktiv i avdelningen ca 10 år
Övriga uppdrag, LO

Ledamot styrelsen
Maria Thörnqvist, 40 år
Jobbar på OBOS husfabrik
Bor i Vetlanda
Aktiv i avdelningen i ca 2 år

Elitfönster AB

Elitfönster AB har sina rötter ända tillbaka till 1924 då Lenhovda Snickerifabrik bildades av lokala skogsbönder. Men det är först 1996 som dagens Elitfönster AB bildas då Myresjöfönster i Vetlanda och Elitfönster i Lenhovda fusioneras med huvudkontoret just i Vetlanda. 2004 köps sedan Elitfönster AB upp av koncernen Inwido AB, som än idag äger företaget. Fast namnet Elitfönster AB återupptas från och med 2018.

När det gäller fönstertillverkning så har de två produktionsenheter och det är då Vetlanda och Lenhovda, sen ingår numera även dörrtillverkning på ett par andra orter.

Just i Vetlanda arbetar ca: 400 anställda och produktionen är uppdelad i två lokaler med ca: en kilometer emellan. I dagsläget är man 275 GS-medlemmar och det har ökat det senaste året. Företaget har valt att ha många inhyrda arbetare, och då är dessa ofta medlemmar i andra fackförbund, och vill kanske vänta med sin övergång till GS-facket.

Kollektivavtalet som gäller här är givetvis Träindustriavtalet. Arbetstiderna är dagtid, tvåskift, nattskift och nu körs även ett tillfälligt helgskift.

Nystart av klubben

I februari 2020 gjordes en nystart av GS-klubben på företaget, då en del av de "gamla" styrelseledamöterna steg av sina uppdrag och det kom in en hel del nya namn, bl.a. klubbordförande Christina Widén. Christina hade varit med lite grann i den tidigare styrelsen men nu tackade hon ja till uppdraget som ordförande.

En annan som valdes in i styrelsen förra året var vice ordförande Peter Niklasson, så även sekreteraren Lisa Ek.

Som kassör i styrelsen hittar vi Magnus Åkerberg. Magnus har även uppdragen som studieorganisations- och vice huvudskyddsombud.

Övriga i styrelsen har vi Kalle Bogar, Lars Filipsson och Erik Elmersson. Kalle har också uppdraget som huvudskyddsombud (HSO), och Lars är också vice kassör.

Peter Nicklasson (i trucken) vice ordförande sedan februari-20 jobbar på glaslagret Vetlanda 1, pratar arbetsmiljö med ledarmoten HSO Kalle Bogar, han har suttit med i styrelsen sedan 90-talet. Båda är med i MBL gruppen.

Erik Elmersson ledarmot, jobbar natt på en av våra hyvlar på Vetlanda 1.

Arbetsplatsbesök - Elitfönster

Styrelsen träffas var 3:e vecka i ett styrelsemöte.

"- Vi behöver träffas lite oftare för att det händer hela tiden något på företaget, och jag vill att styrelsen är delaktiga i alla frågor" menar Christina.

Utöver dessa möten har styrelsen daglig kontakt med varandra genom en sms-app (Supertext) där man delger varandra olika fackliga frågor som dyker upp. *"- Tack vare denna dagliga kontakt så är hela styrelsen uppdaterade när vi träffas i styrelsemötet och alla är engagerade och med i diskussionen"* säger sekreterare Lisa.

"-Ja, det känns bra. Det känns som att vi är ett riktigt bra team nu" fyller Christina på med, och alla nickar instämmande.

Medlemsmöten brukar man anordna tre gånger om året, men i dessa Corona-tider så har man tyvärr varit tvungna ställa in de fysiska mötena. Man hoppas givetvis att på att det kommer se annorlunda ut i höst, och då kunna samlas till medlemsmöten igen. Klubben har 14 valda skyddsombud på företaget, som träffas 6 gånger per år.

"-Vi har ett bra samarbete skyddsombuden emellan, och alla jobbar bl.a. med både små och stora skyddsronder", säger Kalle Bogar, HSO.

I själva skyddskommittén sitter givetvis Kalle själv, vice HSO Magnus Åkerberg och ordf. Christina från klubbens sida.

Medlemmarna har också valt en förhandlingsgrupp, eller MBL-grupp som klubben kallar den, från styrelsen. Den gruppen består av 4 personer.

I Elitfönster AB bolagsstyrelse representeras GS-klubben av ordförande, Christina.

I och med nysarten av klubben i början på förra året så startades också ett samarbete med GS-klubben i Lenhovda, men i dessa Corona-tider så har de pausat detta samarbete, förutom att klubben har lite digitala kontakter.

En annan verksamhet som också har fått pausa är medlemsaktiviteter. Där hade styrelsen en del idéer, som de hoppas på att kunna starta upp när väl tiderna tillåter det.

"- Vi tror att det är mycket viktigt att hitta på något för medlemmarna, om inte annat så för att visa ickemedlemmar att vi gör något för medlemmarna", menar Peter.

En annan verksamhet som man saknar är studier. Det går givetvis att arrangera digitala utbildningar,

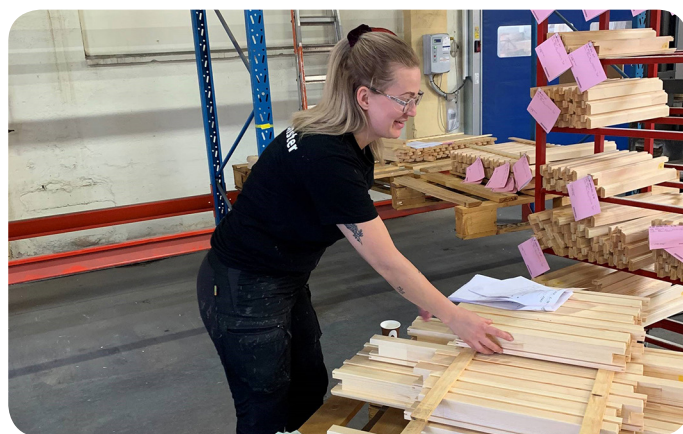
och det görs, men det är inte det samma som att träffas fysiskt. Och utbildningar behövs med tanke på att många är så pass nya i styrelsen och i sina fackliga roller.

Styrelsen försöker hålla en bra dialog med arbetsgivaren.

"- Det är vårt mål, i alla fall" säger Christina, *"men ibland har vi lite meningsskiljaktigheter, kanske inte ovanligt"*.

Det är inga problem att ta den fackliga tid som behövs, ordförande och HSO går heltid, och de andra tar när behov finns. Fast oftast så får vi jobba igen den tid vi går ifrån, menar vissa i styrelsen.

När det gäller introduktionen av nyanställda så kan det vara lite svårt med tanke på att de flesta nya kommer in via bemanningsföretag, men klubben försöker prata med alla i alla fall senast när man ev får en anställning på företaget.

Lisa Ek Sekreterare jobbar vanligtvis på Fria formen en avdelning där man gör specialfönster mm, är här utlånad att plocka bågdetaljer på MF detaljplock

Peter Nicklasson, Kalle Bogar, Christina Widén och Lisa Ek sitter på företagsintervju för tidningen Plankan.

Arbetsplatser i avdelningen

Ovan ser vi RM snickerier i Vimmerby som funnits sedan mitten av 1980 talet. Här tillverkas i första hand fönster och dörrar. Här arbetar ca 30 GS medlemmar. Det är träindustriavtalet som gäller här. Björn är kontaktombud.

Husfabriken Sizes i Oskarshamn är på väg uppåt igen och nyanställer många. De tillverkar i första hand flerfamiljs-hus på 2-8 våningar. Idag arbetar 55 GS medlemmar här. Hani och Fred är kontaktombud.

V-tab i Vimmerby är ett tryckeri med ca 75 GS medlemmar. Den grafiska branschen har varit pressad i flera år men i Vimmerby finns ett imponerande stort tidningstryckeri där bland annat denna tidning trycks. Thomas är fackklubbens ordförande.

RSO verksamhet / Underhållsstopp Södra

Här ser vi en bild från skogsföretaget Össmans skog som togs av avdelningens arbetsmiljöansvariga och tillika Regionalt skyddsombud Patrick Sjöberg.

Denna dag genomför Patrick en skyddsron på Össmans som innebär att han följer en framtagna checklista med olika säkerhetspunkter som kontrolleras. Han tittar så att maskiner och redskap är säkra och att inga synliga risker finns i arbetssätt och organisation. Han samtalar såklart även med både företaget och de som arbetar.

Besöken brukar vara uppskattade från alla håll då syftet är att ha en trygg och säker arbetsplats. GS avd. 3 har som mål att varje år besöka minst 75 % av alla (nästan 300) arbetsplatser i våran avdelning.

Patrick Sjöberg RSO

I början av maj hade Södra cell och Södra Wood sågverk ett nästan tre veckor långt underhållsstopp. På plats fanns ett testteam som genomförde totalt nästan 7000 snabbtester för Covid 19 på både egna anställda och alla entreprenörer som fanns på plats. Ett 50 tal tester var positiva och då kunde smittspridningen stoppas redan innan de kom in på området.

